

De wind verdeelt

Utrecht, vlak voor de verkiezingen

De partijen die tegen windmolens zijn hebben bij de laatste raadsverkiezingen juist gewonnen

Groen Links: Niks mee te maken; wie het horen wil moet maar voelen

Trouw 15 02 23

tie. Hier in dit provinciehuis zijn ze ongeduldig. Maar ons, als provinciaal bestuur, past bescheidenheid."

In de gemeente De Ronde Venen, in het noordwesten van de provincie, kijken ze met enige angst naar de dreigende ingreep van de provincie. Wethouder Cees van Uden houdt niet van omslachtige bewoordingen: "Wind is voor ons geen optie", zegt hij resoluut. "Niet voor het college van burgemeester en wethouders. Niet voor de gemeenteraad. Niet voor de burgers. Er is geen enkel draagvlak voor. Dan houdt het op."

De wethouder benadrukt dat de gemeente meerdere inspraakrondes heeft gehouden. Iedere burger kon zijn zegje doen over windenergie en volgens Van Uden leverde dat een glashelder signaal op. "De boodschap was: doe het niet." Wat volgens de wethouder meespeelt is dat partijen die tegen windmolens zijn 'bij de laatste raadsverkiezingen ontzettend hebben gewonnen'.

Zonnevelden

Die boodschap heeft de wethouder vervolgens overgebracht aan de provincie. Met de toevoeging dat De Ronde Venen wel degelijk voorstander is van duurzame energie, vertelt Van Uden. "Wij willen in onze gemeente zoveel mogelijk zonne-energie opwekken. De daken moeten vol. Andere gemeenten willen dat ook. We zetten ook in op zonnevelden. Daarmee kunnen we voldoen aan onze klimaatafspraken."

In het provinciehuis weten ze precies welke gemeenten juichend doen over zonneweides. Het zijn de steden en dorpen

'We kunnen wel allerlei stoere dingen gaan roepen, maar er is politieke rust nodig'

waar het verzet tegen windmolens het grootst is. "Dat is een probleem", zegt Van Essen, die bij de komende verkiezingen lijsttrekker is namens GroenLinks. "Het komt erop neer dat we, met de huidige plannen van de gemeente, straks 90 procent van de groene energie met zon opwekken en 10 procent met wind. Daar maak ik me zorgen over. Het netwerk kan dat niet aan, het ruimtebeslag is veel groter en de klimaatdoelen worden zo niet gehaald. Die verhouding moet veel meer richting 50-50."

De gedeputeerde legt uit dat het voor de netbeheerders van belang is dat er een zeker evenwicht is tussen zon en wind. Zonneweides belasten het elektriciteitsnetwerk veel meer dan windmolens, zegt hij. Als gemeenten hun zin krijgen, moet de infrastructuur veel ingrijpender worden aangepast en zullen de kosten oplopen. Van Essen voelt daar niets voor. "Voor een goede balans hebben we in onze provincie ongeveer zesting moderne windmolens nodig."

Gemeenten voelen nattigheid. Zesting

windmolens betekent dat bijna iedere plaats in aanmerking kan komen voor plaatsing van turbines. Een eerste inventarisatie door de provincie heeft zeventig potentiële locaties opgeleverd waar telkens meerdere windmolens zouden kunnen komen.

Vier van die gebieden liggen in de gemeente De Ronde Venen. Het zijn plekken bij Baambrugge, Abcoude en Wilnis die al eerder in beeld waren bij het gemeentebestuur zelf. Maar wethouder Van Uden weigert medewerking. "Als de provincie tegen onze wens doorzet, dan gaat dat tegen de democratische wens van de gemeente in. Dan zullen wij ons als gemeente actief verzetten." Wat dat betekent, actief verzetten, is niet helemaal duidelijk. "Voorlopig wachten we even af. We kunnen wel allerlei stoere dingen gaan roepen, maar er is politieke rust nodig. Laten we zien wat die provinciale verkiezingen opleveren."

Democratie

Saillant is dat de wethouder van D66-huize is, de partij die in de persoon van Rob Jetten de eerste klimaatminister ooit levert in het huidige kabinet. "Lokaal kan je iets anders vinden dan landelijk", zegt Van Uden. "In ons verkiezingsprogramma hadden we opgenomen dat hier de komende vier jaar geen turbines moeten komen. Onze lijsttrekker van D66 in de provincie zal het ook niet met mij eens zijn, maar dat is democratie."

Die lijsttrekker, Marianne de Widt, heeft inderdaad een andere opvatting, maar ze benadrukt dat de provincie 'in goed overleg moet blijven met de gemeenten'. Tegelijkertijd

tijd zegt ze: "Het gaat gewoon gebeuren."

De Widt wijst erop dat er ook plaatsen zijn die de windmolens verwelkomen. Eind januari besliste een krappe meerderheid van de gemeenteraad in Woerden dat er turbines mogen komen, daarmee het protest van burgers trotserend. Het D66-Statenlid is blij met dit 'democratische proces', vertelt ze. "Zolang gemeenten blijven strjbbelen, komen we niet vooruit."

Maar De Widt erkent ook dat de Provinciale Statenverkiezingen een 'kwetsbaar moment' vormen. Wat de toekomstige coalitiepartijen straks afspreken met elkaar valt slecht te voorspellen. De VVD bijvoorbeeld, zal tijdens coalitie-onderhandelingen bepleiten dat de provincie de gemeenten de ruimte moet laten om zelf te beslissen over windmolens en zonneweides. "Zolang we de klimaatdoelen halen, en dat kan met zonne-energie, zijn we gewoon lekker bezig met elkaar", zegt VVD-lijsttrekker André van Schie.

"Ik weet dat de netbeheerders mopperen over de verdeling wind-zon, maar die bedrijven mopperen sowieso. Die hebben hun eigen wensen, maar dat wil niet zeggen dat de politiek daar naar moet luisteren. Ik ben zelf niet mordicus tegen windmolens. Ze zijn nog even nodig. Straks hebben we nieuwe kerncentrales en is de situatie anders. Maar laat die keuze alsjeblieft aan de gemeenten zelf."

En wat als er dan straks nauwelijks meer dan vijftien windmolens staan in de hele provincie? Van Schie: "Dan houden we een prachtig landschap over."